

Datum 2020-09-25
Dokumenttyp Yttrande
Diarienummer 2020/0183
Ert diarienummer S2020/04542/SOF
Handläggare Arvid Lindén

Socialdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över promemorian Utökad målgrupp för Allmänna arvsfonden (Ds 2020:9)

Myndigheten för delaktighet arbetar för ett samhälle där alla kan vara delaktiga, oavsett funktionsförmåga. Myndigheten för delaktighet lämnar följande yttrande.

Sammanfattning

Myndigheten för delaktighet (MFD) ser positivt på promemorians förslag att målgruppen för Allmänna arvsfonden utökas till att omfatta även äldre personer. MFD vill också särskilt understryka vikten av att Allmänna arvsfonden även i fortsättningen får goda förutsättningar att bidra till att utveckla nyskapande verksamhet för samtliga sina målgrupper.

Myndighetens synpunkter

MFD ser positivt på förslagen om en utökad målgrupp för Allmänna arvsfonden. MFD välkomnar också förslagen om ökad användning av medel. MFD stödjer också förslaget att begränsa den nya målgruppens del av fondens medel till 10 procent. MFD bedömer att detta är en viktig garant för att skapa utrymme för den nya målgruppen, men samtidigt säkerställa att övriga målgrupper även långsiktigt får en proportionerlig del av stödet ur fonden.

MFD instämmer i att det finns ett stort och ökande utanförskap i samhället. Bland gruppen äldre personer återfinns en del av de personer som lever i en särskilt utsatt situation. MFD vill i likhet med promemorian understryka att förklaringen till detta går att finna i olika samhällsektorsers oförmåga att möta och skapa användbarhet för en mångfald av invånare med varierande och föränderliga förutsättningar och behov. Konsekvenserna av ett utanförskap är många. Begränsade förutsättningar för deltagande och därmed en minskad upplevelse av delaktighet får också stora konsekvenser för såväl samhället som individen. Exempel på sådana konsekvenser är ekonomisk utsatthet, social isolering och onödig ohälsa.

I likhet med promemorian anser MFD att stöd ur Allmänna arvsfonden bidrar till att utveckla och innovera olika samhällsinsatser. På så sätt kan de projekt som får stöd ur fonden bidra till att lösa stora samhällsutmaningar genom att minska och förebygga utanförskap bland fondens målgrupper.

Ett jämlikt och inkluderande samhälle behöver utgå från universell utformning som princip. Ett universellt utformat samhälle har förmågan att på ett hållbart och ändamålsenligt sätt möta invånarnas mångfald av behov och förutsättningar. MFD anser att detta behöver vara en tydlig och formulerad utgångspunkt i styrningen av verksamheten inom Allmänna arvsfonden. MFD ser därmed också särskilt positivt på förslaget att koppla såväl de nationella äldrepolitiska som de funktionshinderspolitiska målen till styrningen och uppföljningen av fondens verksamhet.

Slutligen önskar MFD framhålla att Allmänna arvsfonden under flera decennier har haft betydelse som en innovationskraft i samhället. Arvsfonden har därmed också bidragit till att öka jämlikhet i levnadsvillkor för de målgrupper den omfattar. Många projekt har levt vidare och lagt grunden för viktiga samhällstjänster som idag ses som självklara. Allmänna arvsfonden har också i hög utsträckning bidragit till att förändra såväl syn- som arbetsätt kring fondens målgrupper. Det faktum att fonden sätter målgruppernas egen kompetens och medverkan som en grundförutsättning för projektarbetet är kanske den viktigaste framgångsfaktorn i verksamheten. MFD vill därför särskilt understryka att äldres eget deltagande och samskapande är avgörande för att en utvidgning av målgruppen för Allmänna arvsfonden ska nå sin fulla potential.

MFD vill också särskilt understryka vikten av att styrningen av Allmänna arvsfonden även i fortsättningen gör det möjligt för fonden att uppbära den innovativa och samhällsutvecklande roll som den historiskt har haft. MFD menar också avslutningsvis att promemorians förslag till utökning av fondens målgrupp med äldre är ett viktigt steg för att säkra Allmänna arvsfondens legitimitet. Det är en rimlig förändring med hänvisning till de demografiska och samhällseliga förändringar som Sverige har genomgått.

Ärendets handläggning

I den slutliga handläggningen av ärendet har generaldirektör Malin Ekman Aldén (beslutande), sektionschef Magnus Lagercrantz och utredare Arvid Lindén (föredragande) deltagit.

Myndigheten för delaktighet

Malin Ekman Aldén